

män erhållit röster, anställes val ånyo till besättande af det eller de återstående förslagsrummen, ända till dess tre å förslaget blifvit uppförda;

3:o att vid prestval alla fullmyndige och välfrejdade, den ifrågavarande församlingen tillhöriga, luterska kyrkans medlemmar, hvilka sjelfva bidraga till underhåll af presterskapet i församlingen, äro röstberättigade och hvardera ega lika rösträtt; att ingen får vara fullmäktig för mer än en röstberättigad, samt att röster afgifvas genom slutna sedlar.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 22 Januari 1878.

O. B. Olsson.

N:o 36.

Af Herr A. Adlersparre: Om ändring af 12 § Regeringsformen.

Vördsamt förnyar jag härmed min vid sistlidne riksdag aflättna motion (N:o 1) om en sådan ändring af 12 § Regeringsformen, att ej allenast Ministern för utrikes ärenderna och någon annan tillkallad Statsrådets ledamot skola höras innan Konungen beslutar att med främmande magter ingå i afhandlingar och förbund, utan ock att Statsrådets alla ledamöter erhålla kännedom om en så vigtig förhandling innan beslut derom fattas.

De skäl jag vid sistlidne riksdag frambar blefvo af dåvarande Konstitutions-Utskott hvarken godkända eller vederlagda, hvaremot Utskottet, på grund af sin egen motivering, framlade ett af Utskottet författadt ändringsförslag, hvilket dock af Riksdagens båda Kamrar förkastades. Den otillfredsställande behandling, den viktiga frågan sålunda erhöll, har föranlett mig att ånyo upptaga henne.

Det kan icke vara nödigt att upprepa de skäl jag i min förra motion anförde, hvarföre jag endast hänvisar till desamma. Ett par punkter tillåter jag mig dock att ännu en gång beröra.

Fremst torde böra uppmärksammas, att en ändring i förevarande syfte länge varit en allmänt hyst önskan, som vid flera riksdagar blifvit uttalad och äfven af forna Konstitutions-Utskott formulerad med tillstyrkan, att Riksdagen måtte för sin del densamma besluta. Vidare: att nu, när försvarsverket kräfer betydligt större personlig offervillighet än hvad hittills ansetts behöfligt, äfven ökad konstitutionel säkerhet borde gifvas emot beslut om förbund, hvilka kunna, ehuru oförutsedt, leda till krig, men hvilka, med en mångsidigare pröfning, hade kunnat undvikas. Ett fullt steg, uttaget i denna riktning, skulle utan tvifvel verka välgörande för lösningen af dagens stora fråga: försvarsverkets tidsenliga förstärkande.

Visserligen kan ingen grundlagsbestämmelse ovillkorligt förekomma misstag, men lika visst är att grundlagen kan, genom skärpta föreskrifter om pröfning och mångsidigt rådslag, gifva mer eller mindre ökad trygghet mot förhastade beslut, som kunna medföra olycka.

Slutligen må ingen här förbise, att den nu föreslagna ändringen står i full öfverensstämmelse med grundlagens anda, och att den lemnar oförkränkt Konungens konstitutionella rätt att ensam bestämma och fatta de beslut, honom synas bäst.

På grund af dessa och flera andra ofta uttalade skäl för ifrågavarande grundlagsändring — samt under förutsättning att, om hinder emot densamma skulle förefinnas i nu bestående förhållanden emellan de förenade rikena, dessa hinder, genom af Regeringen vidtagna åtgärder, kunna undanrödjas — tillåter jag mig vördsamt hemställa, att vid innevarande riksdag Konstitutions-Utskottet måtte till grundlagsenlig behandling föreslå, att 12 § Regeringsformen måtte erhålla den lydelse, Konstitutions-Utskottet vid 1872 års Riksdag föreslog d. v. s.

§ 12.

Konungen eger att i afhandlingar och förbund med främmande makter ingå, sedan, enligt 8 §, Statsrådet blifvit deröfver hört.

eller, om emot en sådan ändring skulle finnas formella hinder, hvilka icke kunna undanrödjas, att Konstitutions-Utskottet då måtte föreslå att 12 § Regeringsformen i dess nuvarande lydelse erhåller nedanstående, eller ett dermed lika syftande, tillägg nemligen:

§ 12.

— — — — —
— — — — — Genom Ministern för utrikes ärendena skola dessa mål, innan de till slutligt afgörande företagas, fullständigt meddelas Statsrådets öfriga ledamöter.

Stockholm den 23 Januari 1878.

A. Adlersparre.
